

PARQUE NATURAL PENYAL D'IFAC

C/ Isla de Formentera, s/n

03710 Calpe (Alicante)

Telf.: 965 83 75 96 Mòvil: 679 19 59 12

Fax: 965 87 60 33

ifac_cma@gva.es

<http://parquesnaturales.gva.es>

parc **natural** del
penyal d'ifac

Catàleg d'Activitats

Educació Infantil i
Primària

Index

Presentació	4
Educació Infantil	8
Educació Primària	18
Recomanacions per a la visita	34
Com reservar	36

Presentació

En els últims anys l'**Educació Ambiental** s'ha introduït en els sistemes educatius de molts països, forma part de les administracions educatives i ambientals, és una de les prioritats de nombroses organitzacions no governamentals i els gestors s'interessen, indaguen i reconeixen el valor d'aquesta eina en relació amb el seu treball.

L'**Educació Ambiental** es defineix com “un procés de reconeixement dels valors i l'aclariment dels conceptes gràcies als quals el subjecte adquireix les capacitats i els comportaments que li permeten comprendre i apreciar les relacions d'interdependència entre l'home, la seua cultura i el seu medi biofísic”.

Per aquest motiu, l'equip tècnic del Parc Natural del Penyal d'Ifac ha elaborat un **Programa d'Educació Ambiental i Interpretació del Patrimoni**, en el qual es desenvolupen una sèrie de projectes amb el que es vol apropar a la població en general a aquest espai, així com donar a conèixer els valors del nostre patrimoni natural i sensibilitzar-los sobre la necessitat de preservar els ecosistemes al mateix temps que adquireixen coneixements i desenvolupen comportaments compromesos amb la conservació de la natura.

Aquest **Catàleg d'Activitats** vol servir de guia per al professorat sobre els projectes d'Educació Ambiental, per a un millor desenvolupament de les visites a aquest espai.

El document està dividit en **activitats per a Educació Infantil i per a Educació Primària**. Algunes de les activitats són susceptibles de realitzar-se en ambdós nivells, després de ser adaptades, pel que es recomana revisar tot el catàleg. Addicionalment es pot dissenyar altres activitats especials.

Les diferents activitats es resumeixen en unes fitxes com la que apareix a continuació, els apartats de la qual són els següents:

Nom de la activitat

Nivell educatiu	Se detallarà per a quin nivell educatiu està indicada l'activitat.
Edats	Edats recomanades.
Nº de participants	Nombre màxim d'alumnes per a l'activitat. En ocasions s'indicarà el nombre d'alumnes per monitor, com per exemple en el cas dels itineraris.
Observacions	S'indicarà qualsevol indicació important així com si existeix alguna limitació per a la realització de la activitat.

Finalitat / objecte	Objectius a arribar amb l'activitat.
Conteniguts	Aspectes que es tractaran amb el grup.
Conceptuals Procedimentals Actitudinals	
Localització i durada	Segons l'activitat, es pot indicar l'època de l'any recomanada.
Metodologia	Breu descripció del tipus d'activitat i desenvolupament d'aquesta.
Recursos necessaris	S'indiquen els recursos que han d'aportar els alumnes.

Educació Infantil

La primera infància, considerada com aquella etapa del desenvolupament que abasta des del naixement fins els 6-7 anys, i que en la major part dels sistemes educatius, abans de finalitzar, es sol fer coincidir amb l'ingrés en el col·legi, és considerada com **el període més significatiu en la formació de l'individu.**

L'**Educació Infantil** és el segon agent educatiu més important en els primers anys de la vida després de la família, i complementa a la llar proporcionant l'assistència i l'educació adequades per a la promoció del desenvolupament global dels xiquets.

La visita al Parc de grups pertanyents a l'Educación Infantil, encara que no molt nombrosos, fa necessària el disseny d'**activitats enfocades específicament a aquest nivell educatiu.**

Aquestes activitats tindran principalment un caràcter educatiu, permetent introduir als més menuts en l'observació de la natura i en la importància de la seua conservació, així com conèixer els aspectes més rellevants del Parc Natural Penyal d'Ifac, però sense deixar de costat el caràcter lúdic de les activitats.

Així mateix, les activitats dissenyades (tallers, contacontes, jocs, etc.) permetran als xiquets tenir un comportament més respectuós amb el medi ambient en el seu entorn més pròxim, aplicant els coneixements i destreses adquirides a la seua vida diària.

Els cercadors de plantes

Nivell educatiu	Últims cursos d'Educació Infantil
Edats	4 — 5 anys
Nº de participants	20 (de 4 a 5 xiquets per tècnic)
Observacions	Recomanada per a centres propers al Parc Natural.

Finalitat / objecte	Conèixer algunes de les espècies vegetals més representatives i els seus usos.
Conteniguts	
Conceptuals	Què és un arbre, un arbust i una herba.
Procedimentals	Utilització bàsica de plànols.
Actitudinals	Reparar en el paper de les plantes en el medi natural i la importància de la seua conservació.
Localització i durada	Voltants del Centre d'Informació. 2h de durada.
Metodologia	Mitjançant pistes i amb l'ajuda d'un plànol, els xiquets hauran de trobar diverses plantes repartides pel Parc. Una vegada localitzades, se'ls explicarà alguna curiositat sobre aquesta planta. Després, els xiquets acoloriran uns adhesius amb el dibuix de les plantes.
Recursos necessaris	Pintures de colors.

Taller de reciclatge: Fabricant joguets

Nivell educatiu	Últim curs d'Educació Infantil. 1er cicle de Primària
Edats	5 a 8 anys
Nº de participants	20 alumnes, limitat a l'aforament de la biblioteca.
Observacions	Indicada per a dies amb meteorologia adversa.

Finalitat / objecte	Adquirir hàbits de bones pràctiques mediambientals com la reutilització i el reciclatge.
Conteniguts	
Conceptuals	Què és un residu. Què és el reciclatge i la reutilització.
Procedimentals	Fabricació de joguets a partir de materials rebutjats.
Actitudinals	Adquirir hàbits de reutilització i reciclatge.
Localització i durada	Biblioteca del Centre d'Informació. 1 hora i mitja
Metodologia	A partir del material de deixalles generades en el Parc, es construiran joguets seguint un model i les indicacions dels monitors.
Recursos necessaris	Cap.

Itinerari pels Miradors de Llevant

Nivell educatiu	Últims cursos d'Educació Infantil. 1er cicle de Primària
Edats	De 4 a 8 anys
Nº de participants	20 alumnes
Observacions	Itinerari accessible per a persones amb mobilitat reduïda. Necessària roba adequada a l'estació i calçat còmode.

Finalitat / objecte	Conèixer el Penyal "in situ". Observar els diferents ambients on es desenvolupa la vegetació i conèixer la fauna que habita en ells.
Conteniguts	
Conceptuals	Què és un Parc Natural. Espècies de flora i fauna més representatives del Penyal.
Procedimentals	Comportaments adequats en un espai natural.
Actitudinals	Respecte per la flora i fauna.
Localització i durada	Miradors de Llevant. 1 hora.
Metodologia	Es recorrerà els Miradors de Llevant, i ens aturarem en uns punts determinats amb anterioritat, en les que es realitzarà bé una explicació sobre algun aspecte relevant de la flora o la fauna, o bé algun joc o prova.
Recursos necessaris	Cap.

El Penyal en el meu cap

Nivell educatiu	Últims cursos d'Educació Infantil.
Edats	De 4 a 5 anys.
Nº de participants	20 alumnes, limitat a l'aforament de la Biblioteca.
Observacions	Activitat complementària a l'itinerari pels Miradors de Llevant.

Finalitat / objecte	Conèixer les diferents espècies d'animals i plantes que viuen en el Penyal per medi del dibuix.
Conteniguts	
Conceptuals	Què és un espai natural en el seu conjunt. Espècies de flora i fauna més representatives del Penyal.
Procedimentals	Treball en equip
Actitudinals	Visió de conjunt del Parc
Localització i durada	Biblioteca del Centre d'Informació. 30 minuts.
Metodologia	Els xiquets realitzaran un mural en paper continu en el que representaran la visió que han obtingut després de la seua estància en el Parc Natural.
Recursos necessaris	Cap.

Educació Primària

L'**Educación primaria** és la que assegura la correcta alfabetització, és a dir, que ensenya a llegir, escriure, càlcul bàsic i alguns dels conceptes culturals considerats imprescindibles. És el procés multidireccional mitjançant el qual es transmeten coneixements, valors, costums i formes d'actuar. L'educació no només es produeix a través de la paraula: està present en totes les nostres accions, sentiments i actituds.

Per mitjà de l'educació, les noves generacions assimilen i aprenen els coneixements, normes de conducta, maneres d'ésser i formes de veure el món de generacions anteriors, creant a més altres nous.

L'**Educación Ambiental** no sempre s'aprofundeix prou en l'aula, pel que es fa necessari incloure activitats d'aquest tipus en espais oberts, que permeten als alumnes aprendre de manera amena i divertida amb tallers, dinàmiques i jocs per aconseguir que s'involucren en la conservació de la natura.

Mitjançant del **Programa d'Educación Ambiental** el Parc Natural Penyal d'Ifac preten transmetre als més menuts coneixements sobre el seu medi natural més proper. Ja que la protecció del medi requereix el respecte per aquest, i no es pot respectar allò que no es coneix.

Itinerari del Penyal d'Ifac

Nivell educatiu	Tots els cicles d'Educació Primària.
Edats	De 6 a 12 anys.
Nº de participants	Amb 2 tècnics, 35 alumnes, Amb 3 tècnics, 50 alumnes.
Observacions	No adaptada a persones amb mobilitat reduïda. Necessària roba adequada a l'estació i calçat còmode de muntanya.

Finalitat / objecte	Conèixer el Penyal "in situ". Transmetre a l'alumne la necessitat de protegir els espais naturals.
Conteniguts	
Conceptuals	Què és un Parque Natural. Espècies de flora i fauna més representatives del Penyal.
Procedimentals	Comportaments adequats en un espai natural.
Actitudinals	Respecte per la flora i fauna.
Localització i durada	Itinerari del Parc Natural. Entre 1 hora i mitja i 2 hores.
Metodologia	Realització de l'itinerari de pujada al Penyal, fins al túnel. En els punts establits es realitzaran explicacions i s'emplenarà un quadern de camp.
Recursos necessaris	Quadern de Camp, inclòs en el CD del Parc Natural.

Visita a l'Exposició del Parc Natural

Nivell educatiu	Tots els cicles d'Educació Primària
Edats	De 6 a 12 anys
Nº de participants	Amb 2 tècnics, 35 alumnes, Amb 3 tècnics, 50 alumnes.
Observacions	Apte per a persones amb mobilitat reduïda. Es pot realitzar de forma autoguiada, sense monitors.

Finalitat / objecte	Conèixer de manera dinàmica i amena les característiques més importants del Parc Natural.
Conteniguts	
Conceptuals	Aproximació al Penyal d'Ifac: flora, fauna, geologia... Plantes endèmiques.
Procedimentals	Interpretar diferents tipus d'informació.
Actitudinals	Respecte pel Parc Natural.
Localització i durada	Exposició del Centre de Visitants 30 — 45 minuts
Metodologia	Es procedeix al recorregut de l'exposició, explicant els aspectes més destacats d'aquesta. S'emplenarà part del quadern de camp.
Recursos necessaris	Quadern de camp, inclòs en el CD del Parc Natural i llapis.

Proyecció del vídeo del Penyal

Nivell educatiu	2n i 3r cicle d'Educació Primària
Edats	De 8 a 12 anys
Nº de participants	50 alumnes
Observacions	Apte per a persones amb mobilitat reduïda.

Finalitat / objecte	Introduir als alumnes en el concepte d'espai natural protegit, i conèixer de manera visual, breu i amena, les característiques del Parc Natural.
Conteniguts	
Conceptuals	Conèixer la xarxa d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana i situar el Penyal en aquest context.
Procedimentals	Adquirir i desenvolupar comportaments respectuosos amb les instal·lacions i les persones, dins del marc d'un foro de participació.
Actitudinals	Valorar la riquesa i biodiversitat mediambiental existent en la Comunitat Valenciana
Localització i durada	Saló d'actes del Centre d'Informació. 15 — 20 minuts.
Metodologia	Proyecció del vídeo genèric dels espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana i el del Parc Natural del Penyal d'Ifac. Al finalitzar, es farà una taula rodona
Recursos necessaris	Cap

Taller de flora

Nivell educatiu	Tots els cicles d'Educació Primària
Edats	De 6 a 12 anys
Nº de participants	20 alumnes
Observacions	Activitat recomanada en cas de donar-se condicions meteorològiques adverses.

Finalitat / objecte	Apropar als participants al món de les plantes de manera amena i divertida.
Conteniguts	
Conceptuals	Introducció al cicle vital i la reproducció de les plantes.
Procedimentals	Maneig de lupes binoculars i muntatge de mostres. Tècnica de repicat.
Actitudinals	Sensibilitzar als alumnes amb les plantes silvestres.
Localització i durada	Laboratori i viver del Centre. 1 hora i mitja
Metodologia	El taller consta de diverses activitats: • Observació de llavors i fruits a la lupa. • Repicat de plantons. • Fabricació de bosses aromàtiques.
Recursos necessaris	Cap.

Observant aus

Nivell educatiu	3r cicle d'Educació Primària
Edats	De 10 a 12 anys
Nº de participants	10 alumnes per tècnic.
Observacions	Apte per a persones amb mobilitat reduïda

Finalitat / objecte	Donar a conèixer la riquesa d'aus existent en el Parc, i aprendre a diferenciar-les.
Conteniguts	
Conceptuals	Introducció a l'observació i reconeixement d'aus.
Procedimentals	Maneig de prismàtics i telescopis terrestres.
Actitudinals	Actituds i comportaments en l'observació de fauna.
Localització i durada	Miradors de Llevant i Passeig Ecològic Príncep d'Astúries, en el Parc Natural Penyal d'Ifac. 1 hora i mitja.
Metodologia	L'activitat comença amb una xerrada sobre les aus més comunes en el Penyal i com reconèixer-les. Ja en el camp, amb l'ajuda de prismàtics, es procedirà a emplenar el quadern d'aus amb les observacions.
Recursos necessaris	Quadern d'aus, inclòs en el CD del Parc Natural, llapis, prismàtics (qui dispose)

Gymkana

Nivell educatiu	3r cicle d'Educació Primària
Edats	De 10 a 12 anys
Nº de participants	30 alumnes
Observacions	No apta per a persones amb mobilitat reduïda.

Finalitat / objecte	Divertir-se aprenent sobre el medi natural.
Conteniguts	
Conceptuals Procedimentals Actitudinals	Diferents aspectes sobre naturalesa i medi ambient en general i el Penyal en particular. Recerca d'informació, maneig de la brúixola, identificació d'espècies vegetals, treball en equip. Conscienciar sobre els ambients locals.
Localització i durada	Àrea recreativa del Parc Natural Entre 1 hora i 2 hores.
Metodologia	Joc en el que els participants hauran de resoldre pistes i superar una sèrie de proves. El grup es dividirà en 3 grups més menuts, que aniran acompanyats d'un tècnic, que comprovarà el correcte desenvolupament de les proves.
Recursos necessaris	Cap

La Silene d'Ifac va l'escola

Nivell educatiu	1r curs d'Educació Primària
Edats	De 6 a 7 anys
Nº de participants	30 alumnes
Observacions	Apta per a persones amb mobilitat reduïda

Finalitat / objecte	Sensibilització enfront de la problemàtica de la desaparició d'espècies en perill d'extinció.
Conteniguts	
Conceptuals	Flora del Penyal, què és un Parc Natural, plantes en perill, recuperació d'espècies amenaçades.
Procedimentals	Identificació d'espècies vegetals, treball en equip, foment de l'atenció, expressió artística.
Actitudinals	Conscienciar sobre la desaparició d'espècies, la seua recuperació i conservació.
Localització i durada	Biblioteca del Parc Natural / Aula del propi Centre Escolar. 1 hora i mitja
Metodologia	A través d'un conte, i un mural amb tots els personatges implicats, s'introduïx la història de la Silene d'Ifac, la seua situació actual, i que poden fer els alumnes de cara a què no desaparega.
Recursos necessaris	Tisores, pintures de colors, pegament.

Recomanacions per a la visita

El dia de la visita al Parc Natural es recomana **seguir les si-
güents indicacions:**

- Dur roba còmoda i adequada a l'estació.
- Calçat apropiat: botes de muntanya o sabatilles d'esports (de sola gruixuda, si és possible).
- Gorra i protector solar.
- Aigua.
- No han de dur durant la visita: telèfon mòbil encés, walk-
man, CD portàtil, mp3 o similar, consola de videojocs.

Per descomptat, s'haurà complir la **normativa específica** del
Parc Natural:

- Observeu les plantes, no les arranqueu.
- Observeu els animals sense molestar-los.
- Respeteu el camí i no atalleu.
- Dipositeu les deixalles en els contenidors proveïts.
- No encengueu cap tipus de foc.

Com reservar

Tots aquells **grups superiors a 15 persones** hauran de concertar la visita al Parc Natural Penyal d'Ifac amb una antelació mínima de **15 dies abans de la data desitjada**. Aquest requisit s'exigeix tant als grups guiats com als no guiats. En cas de no realitzar aquest pas, no s'assegura que el grup pugui accedir a l'itinerari del Parc Natural.

Per a concertar el dia de la visita, el responsable del grup haurà de contactar telefònicament amb les oficines del Parc Natural. En aquesta telefonada es concretarà la data de la visita. Posteriorment, haurà d'entrar en la pàgina web <http://parquesnaturales.gva.es> on es troba la butlleta d'inscripció, el qual haurà d'omplir amb les dades del grup i les condicions de la visita, i que deurà ser enviat al Parc signada com més prompte millor. **La recepció de la butlleta suposarà l'acceptació de les condicions, així com la reserva definitiva.**

Si 15 dies abans de la data convinguda no s'ha rebut la butlleta, es procedirà a anul·lar la visita, posant a la disposició d'altres grups aquest dia.

En el cas de que es tracte d'una visita guiada, **és obligatòria la realització d'una visita prèvia** per part del responsable del grup. Aquesta visita prèvia se realitzarà en les instal·lacions del Parc, en la data que millor convinga. En aquesta visita se tractaran temes referents a la **programació de la visita, la duració de la qual és de tres hores**, així com les activitats a desenvolupar en aquesta i **se lliurarà un CD amb material educatiu** (no disponible per altres vies) a utilitzar en la visita.